Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2012-2-133 (Önaraştırma)

Karar Sayısı : **13-03/18-10 Karar Tarihi** : 10.01.2013

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI

Üyeler: Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,

Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR, Kenan TÜRK

B. RAPORTÖRLER: Ekrem SOLMAZ, Hatice YAVUZ

C. BASVURUDA

BULUNAN : - Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME YAPILANLAR :

> - <u>Arzen Eğitim Hizmetleri Servis Taşımacılık Turizm Tekstil Tic.</u> Paz. Ltd. Şti. (Lider Sürücü Kursu)

Aşağı Mumcu Polat Otel yanı Kocamanlar İş Merkezi Kat:5

Yakutiye/Erzurum

 Güngör Eğitim Hizmetleri Tekstil Gıda Elektronik Elektrik Tic. ve San. Ltd. Şti. (Güngör Başarı Sürücü Kursu)

Yukarı Mumcu Mah. Torunlar İş Merkezi Kat:5 Yakutiye/Erzurum

- Akçelik Özel Eğitim Hizmetleri Madencilik Gıda Yapı Malzemeleri İnşaat Taahhüt Tic. ve San. Ltd. Şti. (Özel Palandöken Sürücü Kursu)
   Kuloğlu Mah. Yenikapı Cad. No:37 Yakutiye/Erzurum
- Özel Erzurum Tekseçenek Sürücü Kursu
  Çaykara Cad. Orbay İş Merkezi Kat:6 Yakutiye/Erzurum
- Özel Er Ada Sürücü Kursu
  - 50. Yıl Cad. SSK Rant Tesisleri Karşısı No:41/A Erzurum
- Özel Aydoğdu Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu
  A. Mumcu Mah. Milletbahçe Sok. 4. Vakıf İş Hanı Kat:3 Yakutiye/Erzurum
- Özel Nokta Motorlu Taşıt Sürücü Kursu
  Yukarı Mumcu Cad. Torunlar İş Hanı Kat:2 Yakutiye/Erzurum
- Özel İhtisas Sürücü Kursu

Cumhuriyet Şubesi Kızılay İş Merkezi Kat:5 Erzurum

- <u>Tema Sürücü Kursları Eğitim ve Tic. San. Ltd. Şti. (Tema Sürücü Kursu)</u>

Atatürkevi Cad. Boynukalın İş Merkezi Kat:5 Yakutiye/Erzurum

- Özel İlke Ehliyet Okulu MTSK Kursu Vani Efendi Mah, Hasıl Efendi Cad, Elit İs

Vani Efendi Mah. Haşıl Efendi Cad. Elit İş Merkezi Kat:1/120 Yakutiye/Erzurum

- Özel Erzurum Sinyal Sürücü Kursu

Cumhuriyet Cad. Cumhuriyet İş Merkezi Kat:5 Yakutiye/Erzurum

- Özel Elit Atılım Motorlu Taşıt Sürücü Kursu

Saray Bosna Cad. Sarıca İş Merkezi Kat:5/6 Yakutiye/Erzurum

- Özel Akademi Sürücü Kursu

Yukarı Mumcu Cad. Akçay Apt. Kat:2/3 Daire No: 7/8 Erzurum

- Özel YG-Hayat Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu (Hayat Sürücü Kursu)

Vani Efendi Mah. Haşıl Efendi Cad. Fırat Center Kat:2 No:9/10 Yakutiye/Erzurum

- Aydın Kardeşler Eğitim Hizm. İnşaat Taahhüt Hayv. Gıda Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti. (Özel Akçelik Sürücü Kursu)

Yukarı Mumcu Cad. Dönmezler İş Merkezi Kat:1 Yakutiye/Erzurum

- Özel Erzurum Aziziye Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu (Aziziye Sürücü Kursu)

Yukarı Mumcu Mah. Atatürk Evi Cad. Aydın İş Merkezi Kat:5/6 Yakutiye/Erzurum

- Özel Er-Can Motorlu Taşıtlar Sürücü Kursu
  Vani Efendi Mah. Çağla İş Merkezi Kat:5 No:18 Yakutiye/Erzurum
- Erzurum Sürücü Kursları Derneği
  Gez Mah. K.Karabekir İş Merkezi A Blok/3 Erzurum
- (1) E. DOSYA KONUSU: Erzurum ilinde faaliyet gösteren bazı sürücü kurslarının aralarında anlaşmak suretiyle kurs ücretlerini belirledikleri iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle; 2011 yılında 200 TL civarında olan kurs ücretlerinin, 2012 yılında Erzurum ilinde faaliyet gösteren sürücü kurslarının aralarında anlaşması sonucunda yaklaşık olarak 500 TL'ye yükseltildiği ve sürücü kurslarının bir dernek vasıtasıyla söz konusu anlaşmaya taraf olduğu iddia edilmektedir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 23.07.2012 tarih ve 5849 sayı ile intikal eden başvuru üzerine hazırlanan 07.08.2012 tarih ve 2012-2-133/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu 28.08.2012 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek, 12-42/1285-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme sonucunda hazırlanan 28.12.2012 tarih ve 2012-2-133/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda Raportörlerden Ekrem Solmaz tarafından;
  - 1. Erzurum ili merkez ilçelerde faaliyet gösteren Tema Sürücü Kursları Eğitim ve Tic. San. Ltd. Şti. (Tema Sürücü Kursu), Özel İlke Ehliyet Okulu MTSK Kursu, Özel Erzurum Sinyal Sürücü Kursu, Özel Elit Atılım Motorlu Taşıt Sürücü Kursu, Özel Akademi Sürücü Kursu, Özel YG-Hayat Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu (Hayat Sürücü Kursu), Özel Erzurum Aziziye Motorlu Taşıt Sürücüleri (Aziziye Sürücü Kursu) ve Aydın Kardeşler Eğitim Hiz. İnşaat Taahhüt Hay. Gıda Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti. (Özel Akçelik Sürücü Kursu) yetkililerinin 08.02.2012 tarihinde bir araya gelerek imzaladıkları Sözleşme'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabeti bozma amaçlı bir anlaşma niteliğinde olduğu,
  - 2. Dosya kapsamında, Arzen Eğitim Hizmetleri Servis Taşımacılık Turizm Tekstil Tic. Paz. Ltd. Şti. (Lider Sürücü Kursu), Güngör Eğitim Hizmetleri Tekstil Gıda Elektronik Elektrik Tic. ve San. Ltd. Şti. (Güngör Başarı Sürücü Kursu), Ercan Sürücü Kursu, Akçelik Özel Eğitim Hizmetleri Madencilik Gıda Yapı Malzemeleri İnşaat Taahhüt Tic. ve San. Ltd. Şti. (Özel Palandöken Sürücü Kursu), Özel Erzurum Tekseçenek Sürücü Kursu, Özel Er Ada Sürücü Kursu, Özel Aydoğdu Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu ve Özel Nokta Motorlu Taşıt Sürücü Kursu

yetkililerinin söz konusu toplantıya katıldıkları ve/veya Sözleşme'yi imzaladıklarını gösterir nitelikte herhangi bilgi veya belgeye ulaşılmadığı,

- 3. Bu çerçevede, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi doğrultusunda;
  - Tema Sürücü Kursları Eğitim ve Tic. San. Ltd. Şti. (Tema Sürücü Kursu)
  - Özel İlke Ehliyet Okulu MTSK Kursu
  - Özel Erzurum Sinyal Sürücü Kursu
  - Özel Elit Atılım Motorlu Taşıt Sürücü Kursu,
  - Özel Akademi Sürücü Kursu,
  - Özel YG-Hayat Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu (Hayat Sürücü Kursu),
  - Aydın Kardeşler Eğitim Hizm. İnşaat Taahhüt Hayv. Gıda Petrol Ürünleri San.
    ve Tic. Ltd. Şti. (Özel Akçelik Sürücü Kursu)
  - Özel Erzurum Aziziye Motorlu Taşıt Sürücüleri (Aziziye Sürücü Kursu)

hakkında soruşturma açılmasının uygun olacağı kanaati ifade edilmiştir.

(5) Ancak diğer Raportör Hatice Yavuz ayrık görüşünde; dosya kapsamında incelenen eylemlere yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı, bunun yerine 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında teşebbüslere görüş yazısı gönderilmesinin uygun olacağı kanaatini belirtmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Hakkında Önaraştırma Yapılan Taraflar

Dosya kapsamında, Erzurum ili merkez ilçelerinde faaliyet gösteren sürücü kursları (6) incelemeye konu edilmiştir. Anılan kurslar, sürücü adaylarına yönelik özel öğretim hizmeti vermektedir. Erzurum İli Yakutiye İlçesi Milli Eğitim Müdürlüğü'nden edinilen bilgilere göre; Erzurum il merkez ilçelerinde halihazırda Sevda TUĞCU (Akademi Sürücü Kursu), Özel Aydoğdu Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu (Aydoğdu Sürücü Kursu), Özel Elit Atılım Motorlu Taşıt Sürücü Kursu (Elit Atılım Sürücü Kursu), Nurullah HIZARCI (Er Ada Sürücü Kursu), Özel Er İlke Ehliyet Okulu Motorlu Taşıtlar Sürücü Kursu (Er İlke Sürücü Kursu), Özel Erzurum Olimpiyat Motorlu Taşıt Sürücü Kursu (Olimpiyat Sürücü Kursu), Özel Erzurum Sinyal Sürücü Kursu (Sinyal Sürücü Kursu), Özel Erzurum Tekseçenek Sürücü Kursu (Tekseçenek Sürücü Kursu), Güngör Eğitim Hizmetleri Tekstil Gıda Elektronik Elektrik Tic. ve San. Ltd. Şti. (Başarı Sürücü Kursu), Arzen Eğitim Hizmetleri Servis Taşımacılık Turizm Tekstil Tic. Paz. Ltd. Şti. (Lider Sürücü Kursu), Özel Nokta Motorlu Taşıt Sürücü Kursu (Nokta Sürücü Kursu), Tema Sürücü Kursları Eğitim ve Tic. San. Ltd. Şti. (Tema Sürücü Kursu), Özel Tema-2 Sürücü Kursu. Özel YG-Havat Motorlu Tasıt Sürücüleri Kursu (Havat Sürücü Kursu), Özel Yıldız Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu (Yıldız Sürücü Kursu), Aydın Kardeşler Eğitim Hizm. İnşaat Taahhüt Hayv. Gıda Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti. (Akçelik Sürücü Kursu) ve Akçelik Özel Eğitim Hizmetleri Madencilik Gıda Yapı Malzemeleri İnşaat Taahhüt Tic. ve San. Ltd. Şti.'nin (Palandöken Sürücü Kursu) faaliyet gösterdiği anlaşılmaktadır. Bunların yanı sıra 2012 yılı içerisinde Özel İlke Ehliyet Okulu MTSK Kursu (İlke Sürücü Kursu), Özel Erzurum Er-Can Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu (Ercan Sürücü Kursu), Özel Erzurum Aziziye Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu (Aziziye Sürücü Kursu)'nun kapandığı, Özel İhtisas Sürücü Kursu (İhtisas Sürücü Kursu)'nun ise dershaneye dönüştürülerek bu alandaki faaliyetlerine son verdiği bilgisi edinilmiştir.

I.2. İlgili Pazar

- (7) Rekabet Kurulunun 26.7.2007 tarih ve 07-62/761-263 sayılı, 23.8.2007 tarih ve 07-68/838-309 sayılı kararlarında, 2918 Karayolları Trafik Kanunu'nun 41/d maddesi uyarınca sürücü adaylarının Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde motorlu taşıt kullanabilmek için sürücü kurslarında eğitim almak ve eğitimden sonra düzenlenen sınavları başarı ile geçmek durumunda oldukları, sürücü ehliyeti almak isteyen bir kişi için söz konusu sürücü kurslarında eğitim alınmasının kanunen zorunlu olması nedeniyle, kurslar tarafından verilen bu hizmetin herhangi bir ikamesinin bulunmadığı belirtilerek, ilgili ürün pazarı "sürücü adaylarına yönelik özel öğretim hizmetleri pazarı" şeklinde belirlenmiştir. Anılan Kurul kararlarına paralel olarak mevcut dosya kapsamında da ilgili ürün pazarı "sürücü adaylarına yönelik özel öğretim hizmetleri pazarı" şeklinde tespit edilmiştir.
- (8) Dosya kapsamında ulaşılan sonucu etkilememesi nedeniyle kesin bir coğrafi pazar tanımı yapılmamakla birlikte, değerlendirmede "Erzurum ili merkez ilçeleri" ilgili coğrafi pazar olarak dikkate alınmıştır.

I.3. Önaraştırma Sürecinde Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (9) Yürütülen önaraştırma kapsamında 05.12.2012 tarihinde Tema Sürücü Kursu, Nokta Sürücü Kursu, Aydoğdu Sürücü Kursu, Başarı Sürücü Kursu ve Akçelik Sürücü Kursu'nda; 06.12.2012 tarihinde ise Lider Sürücü Kursu, Palandöken Sürücü Kursu, Tema 2 Sürücü Kursu, Er Ada Sürücü Kursu, Akademi Sürücü Kursu ve Akçelik sürücü Kursu'nda inceleme yapılmıştır.
- (10) Tema Sürücü Kursu'nda yapılan incelemede 08.02.2012 tarihli bir sözleşme elde edilmiştir. Sözleşmede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır;

SÖZLEŞMEDİR

08.02.2012 Tarihinde, Özel Tema 2 M.T.S. Kursunda aşağıda adı ve imzası bulunan Sürücü Kursları temsilcileri toplanarak aşağıdaki kararları almışlardır. 1-Mart Dönemine kayıt yaptıracak M.T.S. Kurslarında uygulanacak taban fiyatlar aşağıda belirtildiği şekildedir.

B Sınıfı Kurs Ücreti: 250 TL D-E Sınıfı Kurs Ücreti: 625 TL

E ve D Fark Sınıfı Kurs Ücreti: 300 TL

H Sınıfı Kurs Ücreti: 300 TL All Sınıfı kurs Ücreti: 250 TL

B Sınıfı Direksiyon dersi (6 Saat Paket program): 100 TL

B Sınıfı Direksiyon dersi (1 Saat): 20 TL

Teorik Sınav, Direksiyon sınavı Dosya ücretinden oluşan dış masraflar toplamı: 205

- 2- Fiyatların uygulanmasında, uyumsuzluk gösteren sürücü kursu temsilcileri, sözleşmede imzası bulunan diğer temsilcileri toplam 5.000 TL tutarında tazminat ödemeye, ödenecek tazminat için teminat senet vermeye mecburdur.
- 3- Aşağıda adı bulunan sürücü kursu temsilcilerinin, fiyatta uyumsuzluk yaptığının belirlenmesi durumunda, tespiti yapan diğer temsilci, fiyat indirimine gitmeden önce tüm sürücü kursu temsilcilerini toplantıya davet edecektir.

- 4- Toplantıya katılmayan sürücü kursu temsilcileri için sözleşme hükümleri uygulanamaz ve bu kursların fiyat indirimine gitmesi diğer kurslara fiyat indirimi yapma fırsatı vermez.
- 5- Dernek kuruluş işlemlerine 10.02.2011¹ tarihinde başlanacak olup, kurulacak olan dernek uyumsuzluk çıkaran kurslarla topyekün mücadele edecektir.

KATILIMCILAR

Tema, Tema 2, Tema3 M.T.S. Kursları adına, M. Alparslan DUMLU [imza]

Lider M.T.S. Kursu adına, Muammer Aksakal

Tekseçenek ve Ada M.T.S. adına Efrullah Hızarcı [imza]

Başarı M.T.S. Kursu adına Tayyip Güngör

İlke M.T.S. Kursu adına Özkan Erol [imza]

Sinyal M.T.S. Kursu adına Gürkan Kuzu [imza]

Atılım M.T.S. Kursu adına Ercan Tiğiş [imza]

Akademi ve İhtisas M.T.S. Kursu adına Zafer Tuğcu [imza]

Hayat M.T.S. Kursu adına Yiğit Göğmen [imza]

Aziziye, Akçelik, Palandöken M.T.S. Kursu adına Vedat Aydın [imza]

Ercan M.T.S. Kursu adına Murat Balcan [imza]

Aydoğdu-Nokta M.T.S.K. adına Vedat KIRKINCIOĞLU²

(11) Tema Sürücü Kursu'nda yapılan incelemede ayrıca, imzalanmamış bir taahhütname elde edilmiştir. Söz konusu taahhütname aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir;

TAAHHÜTNAMEDİR

23.02.2012 tarihinde Özel Tema 2 M.T.S. Kursu'nda yapılan, Erzurum Sürücü Kursları Derneği'nin toplantısına, Özel Aydoğdu ve Özel Nokta M.T.S. Kurslarını temsilen katıldım, Derneğe üyeliğimi yaptırdım ve Dernek Sözleşmelerini imzaladım. Özel Aydoğdu ve Özel Nokta M.T.S. Kurslarının vermek durumunda olduğu maddi teminata ilişkin işbu taahhütname tarafımdan imza edilerek, Dernek yönetimine verilmiş olup temsil ettiğim sürücü kurslarının herhangi birisine, ilgili Dernek tarafından cezai işlem uygulanması durumunda, üst limiti 5.000-TL (beşbin Lira) olan maddi teminatı şahsen ödemeyi kabul ve taahhüt ederim. İşbu taahhütname şahsi teminatım olup, bahsi geçen 2 adet sürücü kursunun resmi temsiline gerek duyulmadan şahsım tarafından garanti edilmiş olup, tarafıma yapılacak ihbarı takip eden 15 gün içerisinde ödenecektir. Uyuşmazlık durumunda T.C. mahkemeleri yetkilidir. 24.02.2012

Vedat Kırkıncıoğlu

Adres: Y.Mumcu Cad.Torunlar İş Merkz.

Erzurum "

(12) Lider Sürücü Kursu ve Başarı Sürücü Kursu'nda yapılan incelemelerde Sözleşme'nin imzasız örneklerine ulaşılmıştır.

¹ Teşebbüslerin 08.02.2012 tarihinde toplandıkları dikkate alındığında söz konusu tarihin sehven yazıldığı ve 10.02.2012 tarihine karşılık geldiği anlaşılmaktadır.

² Söz konusu bölüm belgeye el yazısı ile sonradan eklenmiştir.

- (13) Tema Sürücü Kursu Genel Müdürü ile yapılan görüşmede özetle;
  - Bazı sürücü kurslarının kanunlar ve yönetmelikler ile belirlenen eğitimi sunmaması nedeniyle eğitim zafiyeti oluştuğu,
  - Kurs olarak asıl rekabeti fiyatta değil hizmette yaptıkları,
  - Diğer kurslara kıyasla fiyatlarının daha yüksek olduğu, bu durumun mevzuata kurs olarak uymalarından kaynaklandığı,
  - 08.02.2012 tarihinde yapılan toplantıda bir ay boyunca tüm kursların ortak fiyat vermesi yönünde bir karar alındığı, tüm sürücü kurslarının toplantıda belirlenen fiyatların altında fiyat vermesi nedeniyle söz konusu kararın uygulanamadığı ve bu sistemden vazgeçildiği,
  - 08.02.2012 tarihinde yapılan toplantıda alınan kararların Rekabet Kurumu mevzuatına aykırı olduğunun kendilerince bilinmediği, bir aylığına yapılan bu işlemden dolayı da pişman oldukları,
  - Yerinde incelemede elde edilen belgelerden de görüldüğü üzere Erzurum'da faaliyet gösteren sürücü kurslarının fiyatları arasında ciddi farkların bulunduğu,
  - (Sözleşme) listede yer alan ve imzası bulunmayan kurs yetkililerinin 08.02.2012 tarihinde yapılan toplantıda katılıp katılmadığının kendisince hatırlanmadığı,
  - Listede yer alan sürücü kurslarının tamamının toplantı tarihinde Erzurum Sürücü Kursları Derneği'nin üyesi olmayı planladığı,
  - Yıldız Sürücü Kursu'nun toplantıya katılmadığı,
  - Tek Seçenek Sürücü Kursu'nun toplantıdan kısa bir süre sonra anlaşmaya uymayacağını beyan ettiği ve dernek üyeliğinden ayrıldığı,
  - Dernek üyeliğine ve planlanan fiyat birlikteliğine katılmayanlar olduğu için ortak fiyat uygulamasına son verildiği

ifade edilmiştir.

- (14) Aydoğdu ve Nokta Sürücü Kursları yetkilisi ile yapılan görüşmede özetle;
  - Nokta Sürücü Kursu ve Aydoğdu Sürücü Kursu'nun sahibinin Vedat KIRKINCIOĞLU olduğu,
  - Yaklaşık olarak üç ay önce Erzurum Sürücü Kursları Derneği'ne üye oldukları ve üyelik süresince sadece bir defa Ekim 2012'de yapılan toplantıya katıldıkları,
  - Kendisinin derneğin yönetim kurulu üyesi olduğu, diğer üyelerin ise Alparslan DUMLU, Vedat AYDIN, Tayyip GÜNGÖR ve Zafer TUĞCU olduğu,
  - Şubat 2012'de Erzurum Sürücü Kursları tarafından yapılan bir toplantıya davet edildiği, ancak kendilerinin söz konusu toplantıya katılmadığı ve toplantıda hangi konuların görüşüldüğünü bilmediği,

- Sözleşme'de kendisine veya Vedat KIRKINCIOĞLU'na ait herhangi bir imzanın bulunmadığı,
- Nokta Sürücü Kursu ve Aydoğdu Sürücü Kursu'nun 2011 yılı ortalama B sınıfı ehliyet ücretinin (.....) TL olduğu, 2012 yılında ise B sınıfı ortalama ehliyet ücretinin (.....) TL olduğu

ifade edilmiştir.

- (15) Başarı Sürücü Kursu Şirket Sahibi ile yapılan görüşmede özetle;
  - 08.02.2012 tarihinde yapılan toplantıya kendisinin de çağrıldığı ama söz konusu toplantıya katılmadığı,
  - Toplantıya kim tarafından çağrıldığı ve kimlerin katıldığı konusunda herhangi bir bilgisinin bulunmadığı,
  - Söz konusu toplantının Sürücü Kursları Konfederasyonu Başkanı'nın Erzurum'a yapacağı ziyaretten önce gerçekleştirildiği yönünde duyumları olduğu,
  - Özel Başarı MTSK'nın 2011 yılında B sınıfı ehliyet ücretlerinin ortalama olarak yaklaşık (.....) TL civarında olduğu, 2012 yılında ise bir önceki yıla göre yaklaşık ortalama olarak (.....) TL düzeyinde gerçekleştiği,
  - (Teşebbüste elde edilen ve kurs ücretlerinin yer aldığı belgelere ilişkin olarak) söz konusu belgelerin 2005 yılından kaldığı ve Önder Sürücü Kursu adında kapatılan bir kursa ait olduğu

ifade edilmistir

- (16) Lider Sürücü Kursu Şirket Sahibi Vekili ile yapılan görüşmede özetle;
  - Sürücü Kursları Konfederasyonu'nun Doğu Anadolu'da bir federasyon kurmayı planlaması üzerine bu federasyonun Erzurum'da kurulmasını sağlayabilmek amacıyla Erzurum Sürücü Kursları Derneği'nin kurulduğu,
  - Sürücü kurslarının dernekte bazen tanışma amacıyla toplandığı, toplantılarda genellikle eğitim araçları veya pistlerinin ortak kullanılması gibi konuların konuşulduğu,
  - 08.02.2012 tarihli sözleşmenin kendilerine geldiği, fakat söz konusu sözleşmenin nerden geldiği konusunda bilgilerinin bulunmadığı,
  - Kendilerinin söz konusu toplantıya katılmadığı,
  - Erzurum'da çok fazla sürücü kursunun faaliyet göstermesi nedeniyle sürücü kurslarının zarar ettiği,
  - 2012 yılında B sınıfı ehliyet ücretleri ortalama olarak yaklaşık (.....) TL olduğu

ifade edilmiştir.

- (17) Tema Sürücü Kursu Genel Müdürü ile yapılan görüşmede, 08.02.2012 tarihinde gerçekleştirilen toplantıya Sözleşme'de imzası olan kişilerin katıldığı ifade edilmiştir.
- (18) Akçelik Sürücü Kursu Şirket Sahibi ile yapılan görüşmede özetle;

- Erzurum Sürücü Kursları Derneği'nin 2012 yılı başında kurulduğu, kendisinin derneğin başkanı olduğu,
- Yıldız Sürücü Kursu ve Ada Sürücü Kursu haricinde Erzurum'daki tüm kursların derneğin üyesi olduğu,
- Sözleşme'de yer alan fiyatların sürücü kursları tarafından uygulanamadığı, 08.02.2012 tarihi sonrasında toplantı yapılmadığı,
- 08.02.2012 tarihinde yapılan toplantıya kimlerin katıldığını hatırlayamadığı,
- Kendisinin Palandöken Sürücü Kursu ile herhangi bir resmi bağlantısının bulunmadığı

ifade edilmiştir.

- (19) Akademi Sürücü Kursu çalışanı ile yapılan görüşmede özetle:
  - Akademi Sürücü Kursu'nun sahibi ve kurucusunun Sevda TUĞCU olduğu, Zafer TUĞCU'nun Sevda TUĞCU'nun kardeşi olduğu, kursun asıl yönetim işlerinin Zafer TUĞCU tarafından yürütüldüğü,
  - İhtisas Sürücü Kursu'nun sahibinin Sevda TUĞCU ve Zafer TUĞCU'nun kardeşi Taner TUĞCU olduğu, ancak yaklaşık olarak 5 ay öncesinde resmi olarak kapatıldığı,
  - İhtisas Sürücü Kursu'nun yönetim işlerinin de Taner TUĞCU tarafından yürütüldüğü,
  - Her iki kursun adres, yönetim ve idaresinin farklı olduğu

ifade edilmistir.

- (20) Er Ada Sürücü Kursu kurucusu ile yapılan görüşmede özetle;
  - Er Ada Sürücü Kursu'nun Erzurum Sürücü Kursları Derneği'ne üye olmadığı, kendisinin bir kez dernek toplantısına katıldığı,
  - 08.02.2012 tarihinde yapılan toplantıya kendisi adına kardeşi Efrullah HIZARCI'nın katıldığı, Efrullah HIZARCI'nın resmi olarak 2012 Haziran ayında Er Ada Sürücü Kursu'nda çalışmaya başladığı,
  - Söz konusu toplantı öncesinde toplantıda bir sözleşme imzalanacağı konusunda herhangi bir bilgisinin bulunmadığı, Efrullah HIZARCI'nın 08.02.2012 tarihli sözleşmeyi imzaladığı hakkında kendisine herhangi bir bilgi vermediği, Efrullah HIZARCI'nın Er Ada Sürücü Kursu adına sözleşme imzalamaya yetkisinin bulunmadığı,
  - Tek Seçenek Sürücü Kursu'nun 2012 Aralık ayı içerisinde oğlu (....) tarafından devralındığı, söz konusu sürücü kursu ile Er Ada Sürücü Kursu'nun yönetim ve idari olarak bir ilişkisinin bulunmadığı, 2012 Şubat ayında Tek Seçenek Sürücü Kursu sahibinin kardeşi Emrullah HIZARCI olduğu

belirtilmiştir.

- (21) Palandöken Sürücü Kursu Kurucusu ile yapılan görüşmede özetle;
  - 08.02.2012 tarihindeki toplantıya katılmadığı, ama bu toplantıda kurs ücretlerinin 250 TL'nin altına düşmemesine yönelik konuşma yapıldığının kendilerince duyulduğu,
  - Fakat kendilerine dernekten resmi bir duyuru gelmediği ve söz konusu toplantıda belirlenen fiyatları da uygulamadıkları,
  - Akçelik MTSK şirket sahibi Vedat AYDIN'ın kendisinin kardeşi olduğu, fakat Palandöken MTSK ile AKÇELİK Sürücü Kursu arasında yönetim ve idari anlamda herhangi bir ilişkinin bulunmadığı ve Vedat AYDIN'ın Palandöken MTSK'yı temsil yetkisinin bulunmadığı, kurs fiyatlarını kendilerinin belirlediği

ifade edilmiştir.

I.4. Değerlendirme

- (22) 4054 sayılı Kanun'un "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar" başlıklı 4. maddesinde "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır" hükmüne yer verilmiş, aynı maddenin (a) bendinde; "Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi", ihlal örnekleri arasında sayılmıştır.
- Yapılan incelemede; Erzurum il merkezinde faaliyet gösteren bazı sürücü kursu yetkililerinin 08.02.2012 tarihinde bir araya gelerek, kurs ve direksiyon ders ücretleri ile sınav ve dosya ücretlerini belirlemeye çalıştıkları; bu ücretlere uymayan kursların tazminat ödemesini (5.000 TL) kararlaştırdıkları; rakiplerin fiyat indirimleri karşısında herhangi bir kursun tek başına fiyat indirimine gitmesini yasakladıkları görülmüş ve söz konusu Sözleşme'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabeti bozma amaçlı bir anlaşma olarak değerlendirilebileceği kanaatine varılmıştır.
- (24) Ancak dosya mevcudundan; Sözleşme'de yer verilen 5.000 TL'ye ilişkin herhangi bir senede ulaşılamadığı, adı geçen sürücü kurslarından bazılarının temsilcilerinin sözleşmeyi imzalamadığı, Tema Sürücü Kursu'nda elde edilen "Taahhütnamedir" başlıklı, Vedat KIRKINCIOĞLU adına hazırlanan ve Sözleşme'deki maddelerin yer aldığı belgenin imzalı halinin teşebbüslerde yapılan incelemelerde elde edilemediği anlaşılmıştır.
- (25) Erzurum'da faaliyet gösteren 17 sürücü kursundan sadece sekizinin Sözleşme'yi imzaladığı, inceleme yapılan teşebbüslerde Sözleşme'de yer alan fiyatlara paralel şekilde herhangi bir fiyat listesi veya ilanına ulaşılamadığı, dolayısıyla teşebbüslerin Sözleşme'de yer alan hükümleri uygulama ve bu hükümlere uymayanları cezalandırma konusunda bir çaba içerisinde olmadıkları, ayrıca kısa süreli söz konusu eylemin pazarda etki doğurmadığı hususları da dikkate alınarak, bu aşamada teşebbüslere görüş yazısı gönderilmesinin uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (26) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,
  - 1. Dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına,
  - 2. Bununla birlikte ücret, indirim oranları gibi ticari şartların ortak kararlar alınarak tespit edilmesinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olması nedeniyle, bu tür uygulamalardan kaçınılması gerektiğinin, aksi takdirde anılan Kanun çerçevesinde haklarında işlem başlatılacağının, Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ilgili teşebbüslere ve teşebbüs birliğine bildirilmesi için Başkanlığın görevlendirilmesine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.